Annus VI. - Vol. VI. Die 3 Septembris 1914 Num. 14.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

Nuncium electionis Summi Pontificis.

I. *S. C. de Propaganda Fide pro negotiis Rituum Orientalium:* De Graeco-Ruthenis in Foederatis Civitatibus Americae septentrionalis, pag. 458. — II. *S. Romana Rota:* Nullius Sublacen. Solutionis pag. 464. — III. *Secretaria Status:* Epistola, pag. 472.

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCXIV

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

Annus VI. - Vol. VI. Die 3 Septembris 1914. Num. 14

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ANNUNTIO VOBIS GAUDIUM MAGNUM

HABEMUS PAPAM

EM̄UM AC RM̄UM DOMINUM CARDINALEM

IACOBUM DELLA CHIESA

QUI SIBI NOMEN IMPOSUIT

BENEDICTUM XV

Laetissimum hoc nuncium ab Em̃o Dño Francisco Salesio Della Volpe, S. R. E. Cardinali Protodiacono, e superiore porticu sacrosanctae Basilicae Vaticanae prolatum est feria V, die 3 Septembris 1914, hora 11.30.

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

PRO NEGOTIIS RITUS ORIENTALIS

DECRETUM

DE SPIRITUALI ADMINISTRATIONE ECCLESIAE GRAECO-RUTHENAE IN FOEDERATIS CIVITATIBUS AMERICAE SEPTENTRIONALIS.

Cum Episcopo Graeco-Rutheno Statuum Foederatorum anno 1912 ab Apostolica Sede data fuerit plena et ordinaria iurisdictio in clerum et populum universum Graeco-Rutheni ritus in Foederatis Civitatibus Americae Septentrionalis sive permanenter sive ad tempus commorantes, eminentissimis ac reverendissimis Patribus Cardinalibus S. Congregationi de Propaganda Fide pro negotiis Rituum Orientalium praepositis, in plenariis comitiis die 10 augusti huius anni habitis, opportunas, quae sequuntur, visum est condere leges circa spiritualem administrationem Ecclesiae Graeco-Ruthenae in praedicta regione.

CAPUT I.

De Episcopo Graeco-Rutheni ritus.

Art. 1. Nominatio Episcopi Graeco-Rutheni ritus pro regione Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis Apostolicae Sedi reservata est.

Art. 2. Episcopus Graeco-Rutheni ritus eiusque legitimi successores in Statibus Foederatis Americae Septentrionalis sub immediata huius Apostolicae Sedis iurisdictione ac potestate manebunt, plenamque iurisdictionem ordinariam in omnes fideles Graeco-Rutheni ritus, permanenter vel ad tempus in Foederatis Civitatibus Americae Septentrionalis commorantes exercebunt, sub dependentia tamen R. P. D. Delegati Apostolici Washingtonensis pro tempore.

Art. 3. Eidem ius ac potestas competit regendi ac gubernandi gregem suum ac leges et statuta condendi in iis quae iuri communi non adversantur. Praecipuus vero ipsius munus erit invigilare, ut tum doctrina et boni mores, tum ritus et disciplina Ecclesiae Graeco-Ruthenae catholicae integre custodiantur. Episcopi Graeco-Rutheni igitur erit uniformitatem caeremoniarum in variis devotionibus nec non in tradendis

Sacramentis usitatarum, secundum rubricas Typici in ritu Graeco-Rutheno approbati, introducere, et eiusdem unitatis strictam observantiam a sacerdotibus suis expostulare.

Art. 4. Episcopus missiones Graeco-Ruthenas frequenter et regulariter visitare stricte tenetur, ut gregem sibi concreditum apprime cognoscat, eaque omnia, quae ad spirituale eius bonum attinent, melius provideat.

Art. 5. In canonica visitatione parochiarum inquirat Episcopus an parochi omnia parochialia munera, praesertim visitationem infirmorum, puerorum instructionem, verbi Dei praedicationem in Dominicis et festis, diligenter absolvant; videat insuper omnes libros baptismatum, matrimoniorum ac mortuorum; inventariumque bonorum ecclesiasticorum ex ultimo biennio; ac rationes ab unoquoque rectore missionis expostulet, id est introspiciat ac probet libros proventuum et expensarum cuiuslibet Ecclesiae, statum materialem eiusdem, debita, etc. Ut autem securitati bonorum temporalium ecclesiarum, coemeteriorum et omnium eorum, quae ad Ecclesiam pertinent, summa cum diligentia prospiciatur, Episcopi Graeco-Rutheni erit, audito in pertractandis negotiis virorum peritorum ac consultorum suorum consilio, eas tituli possessionis formas adhibere, omnesque praescriptiones servare, quae legibus singulorum Statuum respondeant, quaeque ecclesiasticorum bonorum administrationi, conservationi ac tutae in posterum transmissioni faveant.

Art. 6. Annua sustentatio Episcopi consistet in praestationibus ad instar cathedratici, quae iuxta aequitatem ab Episcopo, audita voce suorum consultorum, determinabuntur, quasque singulae ecclesiae Ruthenae dioeceseos solvere tenentur. Rectores ecclesiarum respondere tenentur de exacta solutione harum praestationum et aliarum ab Episcopo eiusque consultoribus determinandarum, pro Seminario, orphanotrophio, missionibus, etc.

Art. 7. Ordinaria residentia Episcopi Graeco-Rutheni erit in urbe Neo-Eboracensi, N. Y., Vicarii vero Generalis ac rectoris Seminarii in urbe Philadelphiensi, Pa.

Art. 8. Episcopus quinto quoque anno plenam et accuratam relationem de statu personali, morali ac materiali missionum proprii ritus exhibeat Delegato Apostolico, qui eam transmittet ad S. Congregationem de Propaganda Fide pro negotiis Ritus Orientalis; atque iuxta morem apud episcopos Statuum Foederatorum inductum, singulis saltem decenniis ad sacra Apostolorum limina accedat, ut obsequium et obedientiam suam Pontifici Summo praestet, eique rationem reddat de pastoralis

muneris implemento, deque omnibus quae ad ecclesiae suae statum et cleri populique mores ac disciplinam, animarumque sibi concreditarum salutem pertinent.

Art. 9. Controversiae si quae exoriantur inter Episcopum Graeco-Rutheni ritus et episcopos latini ritus Statuum Foederatorum, deferantur in devolutivo tantum ad Delegatum Apostolicum Washingtonensem, salva, item in devolutivo, appellatione ad Apostolicam Sedem.

Caput II.

De Clero Graeco-Rutheno.

Art. 10. Sacerdotes Graeco-Rutheni, pro regionibus Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis designati, educentur in Seminario proprio Rutheno-Americano, vel etiam in aliis Collegiis, tum in America, tum extra-Americam, secundum necessitatem Ecclesiae Ruthenae ac iudicium Episcopi Rutheni. Ut Ecclesia Graeco-Ruthena in Statibus Foederatis laudabiliter crescere, dilatari ac providentialem missionem suam in Graeco-Ruthenos adimplere possit, necessarium est ei habere sacerdotes integros vita, zelo ac pietate praeditos, sufficienter eruditos, lucri non cupidos et a politicis factionibus alienos. Episcopi Rutheni grave munus erit tales missionarios quantocius educare et ultra in America sustentare, ac pro missionibus inter populum mittere. Ad sustentationem Seminarii et educationem missionariorum, tum rectores ecclesiarum, tum ipsae ecclesiae Graeco-Ruthenae in Statibus Foederatis Americae Septentrionalis contribuent.

Art. 11. Antequam habeatur numerus sufficiens presbyterorum Graeco-Ruthenorum qui in Statibus Foederatis educati fuerint, si providenda occurrat de suo rectore aliqua missio Ruthenorum vel vacans vel noviter erecta, Episcopus Graeco-Rutheni ritus idoneum sacerdotem postulet ab episcopis Ruthenis vel Galitiae vel Hungariae per tramitem S. Congregationis de Propaganda Fide pro negotiis Ritus Orientalis. Illi vero sacerdoti, qui proprio marte, neque ab Episcopo Graeco-Rutheno vocatus, neque a S. Congregatione missus, illuc perrexerit, Episcopus Graeco-Ruthenus nullas concedere potest facultates, sive celebrandi Sacrum, sive administrandi Sacramenta, sive munia ecclesiastica quomodocumque obeundi.

Art. 12. Sacerdotes pecuniam quaerentes, vel in fide ac moribus vacillantes, vel ebrietati faventes, nullo modo mittantur nec admittantur in Americam; et si tales inveniuntur, quantocius dimittantur.

Art. 13. Quilibet sacerdos, ex Europa proveniens et in Statibus Foederatis Americae Septentrionalis commorans pro fidelium Graeco-Ruthenorum spirituali cura, semper manebit incardinatus dioecesi originis; attamen Episcopus originis iurisdictionem in eum nullo modo exercebit, sed praedictus sacerdos unice pendeat ab iurisdictione Episcopi Graeco-Rutheni. In patriam redire aut revocari supradicti sacerdotes nequeant sine expressa licentia Ordinarii Graeco-Rutheni ritus Statuum Foederatorum in scriptis concedenda. Episcopi originis respondere debent coram S. Congregatione de Propaganda Fide, si tales sacerdotes sine scriptis ab Ordinario Graeco-Rutheno Statuum Foederatorum datis admittant.

Art. 14. Omnes rectores missionum Graeco-Ruthenarum in Statibus Foederatis amovibiles sunt ad nutum Ordinarii Graeco-Rutheni. Amoveri autem non poterunt absque causis gravibus et iustis.

Art. 15. Datur tamen facultas presbytero amoto appellationem interponendi, in devolutivo, contra decretum remotionis, ad tribunal Delegati Apostolici, qui infra tres menses a die appellationis causam definire curabit, salvo semper iure recursus ad Sanctam Sedem, item in devolutivo.

Art. 16. Sustentationi sacerdotis providebit Episcopus, salarium eidem adsignando, assumendum iuxta proportionem ex omnium Ecclesiae proventuum massa seu cumulo.

Art. 17. Iura stolae et emolumenta sacri ministerii in singulis missionibus determinanda sunt ab Ordinario Graeco-Rutheno iuxta probatas diversorum locorum consuetudines.

Art. 18. Episcopus Graeco-Ruthenus nonnisi in clerum et populum Graeco-Ruthenum iurisdictionem suam exerceat; si tamen aliquo in loco exsistant fideles Graeco-Rutheni ritus, in eoque nondum sit missio Ruthena constituta, aut nullus adsit presbyter eiusdem ritus, poterit tunc iurisdictionem suam in fideles Graeco-Ruthenos presbytero latino loci communicare, certiorato Ordinario.

Caput III.

De Fidelibus Graeco-Ruthenis.

Art. 19. Fideles Graeco-Rutheni tenentur frequentare ac libenter sustentare suas proprias ecclesias, ac observare praescripta sui ritus: tamen in regionibus, ubi desunt ecclesiae ac sacerdotes proprii ritus, et ubi propter longinquitatem ecclesiae suae non eam possunt nisi cum

gravi incommodo adire, opus est ipsis Missam audire in ecclesia catholica alterius ritus, nec non Sacramenta accipere a presbytero alterius ritus.

Art. 20. Frequentatio ex parte Graeco-Ruthenorum, etiam continua, ecclesiarum ritus latini non inducit mutationem ritus. Transitus enim a ritu Graeco-Rutheno ad latinum Ruthenis, sive ad tempus sive stabiliter, in Statibus Foederatis Americae Septentrionalis morantibus, concedi nequit nisi a S. Congregatione de Propaganda Fide pro negotiis Ritus Orientalis, gravibus et iustis intervenientibus causis, ab ipsa S. Congregatione cognoscendis, audito Episcopo Graeco-Rutheno.

Art. 21. Non licet sacerdotibus ritus Latini, sub poenis ab Apostolica Sede decretis et decernendis, quempiam Graeco-Ruthenum ad Latinum ritum amplectendum inducere.

Art. 22. Fideles Latini, etiamsi adsit presbyter Latini ritus, apud sacerdotem Graeco-Ruthenum ab Ordinario suo adprobatum, peccata sua confiteri et beneficium sacramentalis absolutionis valide et licite obtinere possunt. Item, fideles Graeco-Rutheni peccata sua confiteri possunt apud sacerdotem Latinum ab Episcopo suo adprobatum. Presbyteri vero Latini absolvere non poterunt fideles Graeco-Rutheni ritus a censuris et casibus reservatis ab Ordinario Graeco-Rutheno statutis, absque venia eiusdem. Vicissim idem dicatur de presbyteris Graeco-Ruthenis quoad censuras et reservationes statutas ab Ordinariis Latini ritus.

Art. 23. Omnibus fidelibus cuiuscumque ritus datur facultas ut, pietatis causa, sacramentum Eucharisticum quolibet ritu confectum suscipiant; ac insuper, ubi necessitas urgeat, nec sacerdos diversi ritus adsit, licebit sacerdoti Graeco-Rutheno ministrare Eucharistiam consecratam in azymo; et vicissim sacerdoti Latino ministrare in fermentato; at suum quisque ritum in ministrando servabit.

Art. 24. Quisque fidelium praecepto Communionis paschalis ita satisfaciet, si eam suo ritu et quidem a parocho suo accipiat.

Art. 25. Sanctum Viaticum moribundis ritu proprio e manibus proprii parochi accipiendum est; sed, urgente necessitate, fas esto a sacerdote quolibet illud accipere; qui tamen ritu suo ministrabit.

Art. 26. Funerum celebratio ac emolumentorum perceptio in familiis mixti ritus, ad parochum illius ritus pertineant, ad quem defunctus pertinebat.

Art. 27. Ad vitanda gravia incommoda quae inde Graeco-Ruthenis evenire possint, licitum erit eis, de venia proprii Ordinarii, sua festa et sua ieiunia observare iuxta consuetudinem locorum in quibus degunt.

Attamen haec observatio non inducit omnino mutationem ritus, neque tollit obligationem adimplendi praeceptum ecclesiasticum quoad audiendam Missam hoc tempore in sui ritus ecclesiis, si tales in loco exsistant.

Caput IV.

De Matrimoniis inter fideles mixti ritus.

Art. 28. Matrimonia inter catholicos Graeco-Ruthenos et Latinos non prohibentur; sed ad vitanda incommoda, quae ex rituum diversitate in familiis evenire solent, uxor, durante matrimonio, ritum viri sequi potest, quin ex hoc sui nativi ritus mutatio inducatur.

Art. 29. Soluto matrimonio, mulier proprium ritum originis resumere valet.

Art. 30. Matrimonia tum inter fideles Graeco-Ruthenos, tum inter fideles mixti ritus, servata forma decreti *Ne temere,* contrahi debent, ac proinde in ritu mulieris a parocho mulieris benedicenda sunt.

Art. 31. Dispensationes matrimoniales in matrimoniis mixti ritus, si quae sint dandae vel petendae, dentur et petantur ab episcopo sponsae.

Art. 32. Nati in regione Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis ex parentibus diversi ritus, ritu patris sunt baptizandi: proles enim utriusque sexus sequi omnino debet patris ritum.

Art. 33. Baptismus in alieno ritu ob gravem necessitatem susceptus, cum nimirum infans morti proximus esset vel natus esset in loco in quo, tempore nativitatis, parochus proprius patris non aderat, ritus mutationem non inducit; et sacerdos, qui baptizavit, proprio parocho testimonium baptismatis remittere debet.

Art. 34. Infantes ad eius parochi iurisdictionem pertinent, cuius ritus est eorum pater, exceptis natis ex illegitimo thoro qui sequuntur ritum matris.

Haec omnia Ssmus Dñus noster Pius div. prov. Papa X referente infrascripto huius S. Congregationis Rmo P. D. Secretario in audientia diei 12 augusti vert. anni rata habuit ac confirmavit praesensque decretum *ad decennium* valiturum edi iussit.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae ex aedibus huius S. Congregationis, die 17 augusti anno 1914.

Fr. Hieronymus M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Hieronymus Rolleri, *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

NULLIUS SUBLACEN.

SOLUTIONIS

Pio Pp. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno undecimo, die 29 maii 1914, RR. PP. DD. Guilelmus Sebastianelli, Decanus Ponens, *Seraphinus Many, et Franciscus Heiner, Auditores de turno, in causa* Nullius Sublacen. - Solutionis, *inter sac.* Paulum Di Cecco *actorem, repraesentatum per legitimum procuratorem Nazarenum Patrizi advocatum, et* Capitulum cathedralis ecclesiae S. Andreae Apostoli, *repraesentatum per legitimos procuratores Carolum et Iulium Patriarca advocatos, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

Vi legis eversivae patrimonii ecclesiastici diei 15 augusti 1867 art. I, extensae ad romanam provinciam die 19 iunii 1873, Capitulum saeculare S. Andreae in civitate Sublacensi, et Capitulum regulare Benedictinorum S. Scholasticae prope eamdem civitatem, utpote collegiata, fuerunt a gubernio suppressa, eorumque bona confiscata. Reclamantibus autem contra suppressionem Capitulo S. Andreae et administratoribus civitatis Sublaci, die 30 iunii 1875 a civili auctoritate uti cathedralis recognita fuit ecclesia abbatialis S. Scholasticae. Ex adverso Summus Pontifex Pius IX in literis apostolicis datis in forma Brevis, quod incipit *Interest* diei 28 ianuarii 1876, cathedralitatis honorem et iura tribuit ecclesiae S. Andreae his verbis: « Definimus ac declaramus « ecclesiam S. Andreae in civitate Sublaci fuisse, et esse ecclesiam cathe- « dralem, seu loco cathedralis cardinalis abbatis commendatarii nullius « dioecesis Sublacensis et quatenus opus sit, eam cathedralem ponimus « et constituimus, et uti talem ab omnibus habendam esse praecipi- « mus ». Statim ab evulgatione huius Brevis, monachi conqueri caeperunt non omnia aperta fuisse Pontifici, apostolicumque documentum vitio laborare obreptionis et subreptionis: quare Leo XIII per organum S. Congr. Concilii die 26 aprilis 1892 declaravit in memoratis literis nullum irrepsisse vitium, simulque ius cathedralitatis iterum ecclesiae S. Andreae recognovit. In tuto posita validitate Pianae constitutionis,

card. Macchi, administrator abbatiae Nullius-Sublacensis, die 22 maii 1893 in ius rapuit gubernium italicum apud tribunal laicale, ut pro cathedrali Nullius-Sublacen. recognosceretur ecclesia S. Andreae, eique reditus, quibus expoliata fuit anno 1873, restituerentur. Sed infausto exitu pro eminentissimo Actore lis conclusa est. Iudices enim Capitulum regulare Benedictinorum recognovere tamquam Capitulum cathedrale Nullius-Sublacensis, cui proinde restituenda erant bona eidem anno 1873 confiscata. Contra hanc sententiam canonici S. Andreae, pro certo habentes se non fuisse in iudicio iam absoluto ab Abbate commendatario repraesentatos, gubernium insimul et monachos S. Scholasticae citarunt: « Per « sentir dichiarare, che la qualifica di cattedralità dell'abbazia di Subiaco « spetti alla chiesa ed al capitolo di S. Andrea apostolo, di Subiaco, e « che in conseguenza detto Capitolo non venne colpito di soppressione « dalle leggi 15 agosto 1867 (art. 1), estese alla provincia di Roma il « 19 giugno 1873. - Rilasciare in seguito di tale dichiarazione ordini, che « tutte le temporalità sieno al detto Capitolo di S. Andrea assegnate con « tutte le rendite raccolte sino al presente giorno, e colla condanna degli « opponenti alle spese ed onorarii di causa, salvo ogni altro dritto, « ragione », etc. Ast, causa vix introducta, cum summus Pontifex Leo XIII optaret, ut lis inter unum et alterum Capitulum amicabili transactione finiretur, Emus card. Seraphinus Vannutelli, tunc temporis praefectus S. Congr. Episcoporum et Regularium, ab utroque Capitulo arbiter electus, die 28 novembris 1897 laudum emisit a contendentibus subscriptum, in quo, aliis omissis, iubetur « che il Capitolo di S. Sco- « lastica somministri annualmente al Capitolo di S. Andrea la rendita « netta di L. 4000 nell' ipotesi che abbia dal Governo l'assegno di « L. 16.000; di L. 4250 se l'assegno del Governo raggiungerà la somma « di L. 20.000 nette; di L. 4500 se l'assegno governativo toccasse le « L. 30.000 nette... In compenso degli arretrati nella divergenza delle « parti, Sua Eminenza Revma, facendo uso dei suoi poteri arbitramen- « tali, ha stabilito la somma di L. 8000 da pagarsi dal Capitolo di « S. Scolastica al Capitolo di S. Andrea, ed a questo giudizio di S. Emi- « nenza le parti hanno annuito ». Capitulum S. Scholasticae a gubernio recepit summam L. 16.000, hinc ab eodem Capitulo canonicis S. Andreae soluta est summa L. 4000 quae adhuc solvitur. Hac ratione quaestioni vexatissimae finis impositus est monachos inter S. Scholasticae et Capitulum S. Andreae. At non est hic controversiarum finis. Sciendum enim est, quod cum in ecclesia S. Andreae post suppressum a gubernio in ea Capitulum, imminutus fuisset numerus canonicorum, qui divinis officiis, sacrisque functionibus operam darent, card. Angelus Bianchi Nul-

lius-Sublacensis abbas commendatarius delegatus, die 25 octobris 1888 accedente consensu omnium capitularium, ibidem novum canonicatum erexit sub nomine et titulo Ss. Angelorum Patronorum caelestium. Cum autem hunc canonicatum canonici S. Andreae exclusum voluerint a participatione summae superius indicatae, reverendus Paulus Di Cecco, qui eumdem canonicatum possedit per duos annos, i. e. ab. anno 1904 usque ad annum 1906, ad H. S. O. recursum habuit ex speciali Summi Pontificis concessione, et causa hodie proponitur sub dubio a partibus concordato: *An sac. Paulus Di Cecco ratione sui beneficii Ss. Angelorum in ecclesia cathedrali Sublacen. erecti ius habeat ad partecipationem reditus constituti per conventionem initam sub die 28 novembris 1897.*

Ad quaestionem dirimendam ante omnia visum est Patribus perpendere Bullam erectionis canonicatus Ss. Angelorum. In hac Bulla cavetur, ut novus canonicatus quoad ipsam dotem, seu praebendam, sit omnino distinctus ab aliis canonicatibus, ita ut his nullum praeiudicium inferatur, et novus canonicus nullo modo se immiscere possit ceteris praebendis, neque earum administrationi. Haec enim expresse leguntur in Bulla: « Integris manentibus, quae nunc sunt, canonicorum « praebendis, quibus nullum omnino praeiudicium inferre intendimus, « neque canonicis eas actu possidentibus, in quibus praebendis earumque « administratione sive primae, sive alterius erectionis sint, ille qui in « posterum canonicatus sic a Nobis instituti possessor erit, nullo modo, « aut causa, aut quaesito colore sese immiscere debebit. Pro fundo autem, « seu manso, ac dote canonicatus ita a Nobis erecti, volumus esse ac « statuimus et decernimus, ut sit et esse debeat titulus, seu nomen publi- « cum anonymum in summa libellarum octo millium ... statis temporibus « ab eo, qui eiusdem canonicatus possessor erit, libere et privative « quantum ad alios canonicos percipiendarum ». Igitur, inspecta Bulla erectionis, praebenda novi canonicatus, quae specifice et accurate designatur et determinatur, omnino distincta remanere debet a ceteris praebendis, et novus canonicus se immiscere nequit eisdem praebendis, earumque administrationi, neque eisdem ullum potest praeiudicium inferre. Porro, si admitteretur petitio sacerdotis Di Cecco, et ei ratione sui canonicatus tribueretur pars in dicta summa libellarum 4000, canonicus Ss. Angelorum contra mentem Bullae erectionis se immisceret ceteris praebendis, eisque praeiudicium inferret. Vim huius argumenti persentiens patronus sac. Di Cecco in sua responsione n. 3 scribit: « per « has praebendas, quas integras manere vult auctor Bullae, non intelli- « gendas esse praebendas veteres canonicorum, sed tantummodo portio-

« nes, quas canonici S. Andreae percipiebant ex reditibus a gubernio « datis pro quota curata archipresbytero et primicerio Capituli, qui redi- « tus ad normam decreti S. Congregationis Concilii *Ad dirimendas*, inter « omnes canonicos dividi debebant ». Verum haec interpretatio admitti nequit, nam: 1) Hae portiones nullo modo dici possunt praebendae: praebenda enim est illa dos, quae unicuique canonicatui vel beneficio, in actu erectionis assignatur tamquam correspondens officio, quod possessori beneficii imponitur: portiones autem illae nihil aliud sunt, nisi partes quorundam redituum, quos uni vel alteri canonico titulo parochorum gubernium relinquit, quos reditus S. Cong. Concilii iussit dividi inter omnes canonicos ad quamdam aequalitatem, quantum fieri potest, servandam. 2) Bulla erectionis non loquitur simpliciter de praebendis, sed de praebendis sive primae sive alterius erectionis: porro haec verba « sive primae, sive alterius erectionis » manifeste indicant auctorem Bullae in mente habuisse veteres praebendas, quae revera erant vel primae, vel alterius erectionis, non vero praefatas portiones, quibus dicta verba applicare ridiculum esset. Neque refert quod anno 1888, quo canonicatus Ss. Angelorum fuit erectus, veteres illae praebendae amplius non essent, utpote confiscatae a gubernio. Etenim quia iniuria confiscatae fuerant, earum dominium iure retinebat Capitulum: et insuper post Breve Pii IX, magna spes aderat, ut recuperarentur, quod evenit vi transactionis 28 novembris 1897, de qua nunc est agendum.

Finis litis motae a Capitulo S. Andreae anno 1897 adversus Capitulum regulare Benedictorum et gubernium fuit, ut Capitulum S. Andreae recognosceretur uti Capitulum cathedrale Nullius-Sublacensis, eique proinde ad normam legum civilium restituerentur sibi bona confiscata anno 1873. Hoc luculenter patet ex citatione diei 6 maii 1897. Si deinde, optante Leone XIII, Capitulum liti renuntiavit et controversia fuit amicabiliter per transactionem composita, transactio locum tenuit litis et eius vices agit: i. e. sicuti in actione iudiciali canonici S. Andreae dimicabant pro recognitione cathedralitatis et bonorum restitutione: ita in transactione inita cum Benedictinis eamdem intentionem habuisse dicendum est. Quod aliunde Canonici apertissime manifestarunt in coetu capitulari die 24 novembris anni 1897, in quo dixerunt propositam transactionem acceptare his conditionibus:

« 1) Che nel foro ecclesiastico restino integri ed illesi i diritti di « cattedralità del Capitolo, e della chiesa di sant'Andrea, diritti ricono- « sciuti e sanciti dal Breve *Interest* di Pio IX, 28 gennaio 1876.

« 2) Che a causa vinta i Rr. Monaci di S. Scolastica, diano al Capi- « tolo di S. Andrea un'annua prestazione non inferiore all'assegno, che

« il Capitolo stesso avrebbe avuto dal Governo, qualora fosse uscito « vincitore della lite ».

Monachi autem S. Benedicti ad obsequendum petitioni canonicorum S. Andreae, in art. 1 transactionis se obligant ad solvendam quotannis Capitulo S. Andreae summam libellarum 4000. Haec ergo summa in mente utriusque paciscentis repraesentat bona Capituli S. Andreae confiscata a gubernio anno 1873.

Cum itaque summa concordataria repraesentet bona confiscata praedicto anno 1873, canonicus Ss. Angelorum nullum prorsus ius in eadem summa habet: praebenda enim canonicatus Ss. Angelorum non fuit anno 1873 fisco addicta, nec poterat confiscari, cum non exsisteret. Reprehendendos proinde haud esse iudicarunt Patres, canonicos S. Andreae, qui in conventu capitulari 1 iulii anno 1903 deliberantes de praedictae summae repartitione, a qualibet huius summae participatione canonicum Ss. Angelorum exclusum voluere. Canonici enim bene scientes Capitulum S. Andreae, tempore quo fuit suppressum, constare octo canonicis primae erectionis, tribus canonicis secundae erectionis et quatuor mansionariis, statuerunt: « prelevate L. 720 quale « retribuzione ai quattro mansionarii in L. 180 per ciascuno, tante quante « ne percepivano prima della soppressione, le residuali L. 3280, dividerle « *pro rata aequali* tra gli otto canonici di prima erezione, i due aggiunti « Martini e Giordani, ed uno da nominarsi ». Hi tres postremi canonici suffecti fuere tribus canonicis iam demortuis secundae erectionis. Partitio haec tam rationalis visa fuit et tam conformis fini transactionis et menti transigentium, ut ipse Angelus Pelliccia, qui tunc temporis canonicus erat Ss. Angelorum, deliberationi Capitulari propriam subscriptionem apposuerit, eamque Emus vir cardinalis Macchi abbas commendatarius Sublacensis die 15 augusti eiusdem anni approbaverit.

Adversus haec plura afferuntur a patrono actoris Di Cecco, quae silentio praetereunda non esse censuerunt Domini Patres.

1. Obiicit ex verbis praefatae deliberationis capitularis diei 1 iulii anni 1903: « Volendo portare il numero dei canonici almeno a dodici, « perchè non meno di dodici, a causa vinta, ne avrebbe ricostituiti il « Governo, considerato che non si è avuto dai Rr. Monaci quanto si era « domandato, si stabilisce che il dodicesimo canonicato sia quello fondato « sotto il titolo degli Angeli Custodi, il cui reddito è superiore a lire « trecento ». Deinde sub numero 2 decernitur: « Che nella vacanza di « uno dei suddetti canonicati, rimanendo ai superstiti il peso delle spese « di culto, delle messe cantate pro benefactoribus, e delle messe

« ultime, ecc., il reddito venga diviso tra loro in porzione eguale, costi- « tuendo tutti massa comune ». Si igitur canonicatus Ss. Angelorum aliis canonicatibus efformantibus Capitulum cathedrale aequiparatur et massam communem cum eis constituit, consequens est summam libellarum 4000 eamdem massam repraesentantem, inter duodecim canonicos esse dividendam. At in primis certum non est in casu victoriae Capituli, a gubernio institutum fuisse duodecimum canonicatum. Nam dñus Tami, director generalis officii *Fondo per il Culto*, iam ab anno 1877 in epistola 6 iunii eiusdem anni declaravit gubernium restituturum Capitulo tantum quantum eidem ademit, bona videlicet « dei quali le fu dato il possesso e che sono quelli delle due masse di « 1ª e 2ª erezione ». Deinde admissa ex parte gubernii novi canonicatus institutione, gratis omnino asseritur a patrono Di Cecco, quod a gubernio canonicus Ss. Angelorum recognitus fuisset uti duodecimus, eidem congrua pars redituum fuisset soluta. Canonicus enim Ss. Angelorum, utpote relate ad gubernium inexsistens, autonomus et a ceteris quoad suam praebendam distinctus permansisset, sicuti ad praesens autonomus et distinctus est. Verba autem adhibita a Capitularibus « costituendo tutti massa comune », non certe referri possunt ad praebendas, quasi unam massam constituerent: hoc enim contrarium esset Bullae erectionis canonicatus Ss. Angelorum, in qua aperte separata est praebenda novi canonicatus a ceteris praebendis, sed hoc sensu accipienda sunt: vacante videlicet aliquo ex duodecim canonicatibus, reditus vacantis canonicatus aequaliter dividi debet inter undecim alios canonicos, in compensationem expensarum et onerum quae tunc sibi assumunt, celebrationem videlicet missarum pro benefactoribus, missarum ultimarum, etc. Unde hic reditus canonicatus vacantis, pro tempore vacationis est quasi emolumentum extraordinarium vel distributio extraordinaria, quae cedit aliis canonicis, qui hac in re constituunt massam communem.

2. Dicit secundo loco patronus Di Cecco, rev. Pelliccia canonicum Ss. Angelorum convocatum fuisse ad comitia capitularia die 24 novembris 1897; in comitiis cum ceteris Capitularibus de lite contra gubernium et monachos Benedictinos intentanda deliberasse; proprio nomine cum ceteris capitularibus citationes notificasse; pro curatoribus Capituli mandatum, sicut et ceteri, dedisse: hoc autem signum apertum est et argumentum, canonicum Ss. Angelorum in eodem gradu fuisse quo ceteri capitulares, quoad omnia quae respiciebant litem eiusque exitum. Verum hic recolendum est, quod supra diximus: finem nempe litis et transactionis, quae liti finem imposuit, duplicem fuisse: recogni-

tionem videlicet cathedralitatis S. Andreae, et recuperationem bonorum, quae a gubernio fuerunt confiscata anno 1873. Iamvero canonicus Ss. Angelorum rev. Pelliccia, uti vere et proprie canonicus S. Andreae, vi ipsius Bullae erectionis concurrere debebat cum aliis ad vindicandam eiusdem ecclesiae cathedralitatem. Recuperatio vero massae capitularis erat quid consequens cathedralitatis recognitionem: mirandum proinde non est, quod, cum adstringeretur ad dimicandum cum aliis pro cathedralitate, necessario vindicaret massam capitularem.

3. Addit patronus canonicum Pelliccia partem suam habuisse tum in iis, quae a monachis Benedictinis soluta sunt pro annis elapsis (*arretrati*), tum in summa annua L. 4000, quae ab iis solvi debuit vi transactionis diei 28 novembris anni 1897, et ideo non posse successorem eius rev. Di Cecco privari iis emolumentis, quae antecessori tributa sunt.

Verum est canonicum Pelliccia admissum fuisse ad partecipationem summae solutae pro annis elapsis, et hoc dicunt etiam Patroni Capituli, qui sic rem exponunt: « Egli (can. Pelliccia), fu bensì ammesso a parte « degli arretrati, ma un tale atto di liberalità, di riconoscenza, con la quale « i Canonici di prima e di seconda massa vollero rimunerare il rev. Pel- « liccia per l'opera da lui prestata in comune cogli altri, per la difesa della « cattedralità del Capitolo, non si sa per quale ragione dovrebbe for- « mare una fonte di legittime aspettative fra i suoi successori ». Quod autem attinet ad summam annuam libellarum 4000, denegandum est canonicum Pelliccia admissum fuisse ad huius summae partecipationem. Si enim in declaratione diei 13 ianuarii anni 1904 dicit in capitulo generali decisum fuisse, quod ipse admitteretur ad participationem summae L. 4000, in novissima declaratione 3 maii 1914 explicat quae dixerat in priori declaratione, sese plene remittendo ad ea, quae ipse deliberavit et subscripsit in dicto capitulo generali diei 1 iulii 1903. At in hoc generali capitulo ab omnibus, incluso canonico Pelliccia, decisum est praefatam annuam summam libellarum 4000 dividendam esse inter undecim canonicos, ita ut unusquisque reciperet L. 398,18, et duodecimum canonicum, scilicet canonicum Ss. Angelorum, contentum esse debere sua praebenda, cuius reditus superat libellas 300. Quod autem pro anno 1904 canonicus Pelliccia receperit partem praefatae summae L. 4000 mirum esse nequit, cum die 26 decembris anni 1903, dimisso canonicatu Ss. Angelorum, renunciatus fuerit canonicus primae erectionis.

4. Scribit tandem patronus in sua responsione n. 10 et sq.: Si a participatione annuae summae libellarum 4000 duodecimus canonicus excludi debeat, non canonicum Ss. Angelorum excludi debere, sed cano-

nicum Lattanzi: hic enim est proprie duodecimus, uti constat ex Bulla erectionis, in qua legitur: « Undecim canonicatibus modo exsistentibus « duodecimum addere constituimus », etc. At in hoc aperta est aequivocatio. Canonicatus, quo fruitur rev. Lattanzi, est quidem ultimus seu duodecimus ratione erectionis, quia post alios undecim erectus est, non autem ratione praebendae, qua inspecta, canonicatus duodecimus est canonicatus Ss. Angelorum, ut expresse decisum est in capitulo generali diei 1 iulii 1903. Ratio est, quia eius praebenda omnino distincta et separata habetur ab undecim aliis praebendis, quae constituunt massam communem et longe ante praebendam Ss. Angelorum praeexsistebant.

Quibus omnibus rite perpensis atque consideratis, Nos infrascripti Auditores de turno pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, Christi nomine invocato, dicimus, declaramus ac definitive sententiamus sac. Paulum Di Cecco ratione sui beneficii Ss. Angelorum in ecclesia cathedrali Sublacen. erecti, ius non habere ad participationem reditus constituti per conventionem initam sub die 28 novembris 1897: videlicet ad propositum dubium respondemus: *Negative.* Expensas vero iudiciales declaramus esse inter partes compensatas.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normas sacrorum canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De reform.*, Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis esse iudicaverint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 29 maii 1914.

G. Sebastianelli, *Decanus Ponens.*

L. ✠ S.

S. Many.

F. Heiner.

Ex Cancellaria S. R. Rotae, 10 iunii 1914.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

SECRETARIA STATUS

EPISTOLA

AD R. P. AEMILIUM PEILLAUBE, MODERATOREM SEMINARII SANCTI THOMAE AQUINATIS, LUTETIAE PARISIORUM, OB EXEMPLAR CONSTITUTIONIS SEMINARII EIUSDEM BEATISSIMO PATRI REVERENTER EXHIBITUM.

Monsieur l'Abbé,

Dès que le *Règlement du Séminaire Saint-Thomas d'Aquin* m'a été remis par Mgr Pacelli, je me suis empressé de le déposer entre les augustes mains du Saint-Père.

Je suis heureux, aujourd'hui, de vous annoncer que le Souverain Pontife a eu pour très agréable un tel hommage lui parvenant, par une heureuse coïncidence, immédiatement après la publication du Motu-proprio *Doctoris Angelici*.

Sa Sainteté a donc éprouvé une profonde satisfaction en constatant combien est vif, dans la Faculté de Philosophie de l'Institut Catholique de Paris, laquelle a dernièrement admis parmi ses membres le savant adversaire de la philosophie bergsonienne, Mr Maritain, et dans le Séminaire si dignement dirigé par vous, le culte de l'Ange de l'École dont le Souverain Pontife a de nouveau glorifié l'incomparable doctrine.

Et comme la piété et la pratique de la vertu aident puissamment l'intelligence humaine dans l'acquisition de la vraie science, la sentence d'or du même Docteur, dans la Somme Théologique (2^a 2^{ae}, 9, XV-a, 3, in corp.): « Virtutes ... maxime disponunt hominem ad perfectionem « intellectualis operationis », s'adaptant parfaitement à notre sujet; Sa Sainteté a daigné encore se montrer très satisfaite en voyant avec quelle sollicitude et quel soin le Règlement offre, et prescrit même aux élèves, les moyens les plus appropriés pour accroître en eux l'esprit de prière, et avancer dans les voies de la perfection.

Avec l'expression de mes remerciements personnels pour l'exemplaire du même Règlement que vous avez eu la bonté de me destiner, et les vœux les plus ardents pour la prospérité de cet Institut dont la sainte Église se promet, en France, un si gran bien et des fruits si abondants, je vous offre, monsieur l'Abbé, l'assurance de mes sentiments dévoués en Notre-Seigneur.

Rome, le 16 juillet 1914.

R. Card. Merry del Val.